

О. Я. Пушкаренко, П. І. Іваненко

Долгушин Донат Олександрович

ДОЛГУШИН Донат Олександрович (16(29). 10. 1903, м. Пенза, Росія – 01. 02. 1995, С.-Петербург) – вчений-селекціонер у галузі рослинництва. Доктор біологічних наук (1936, без захисту дис.), академік УААН (1991), Рос. академії с.-г. наук (1948). Сталінська премія (1941), Держ. премії УРСР у галузі н. і т. (1974), СРСР (1979). Державні нагороди СРСР. Закін. Тифліс. політех. інститут (нині Тбілісі, 1927). Працював на Гянджин. дослід. селекц.-генет. станції (Азербайджан, 1928–31); від 1931 – у Селекц.-генет. інституті УААН (Одеса): заст. дир. з наукової роботи (1941–44 та 1951–66), зав. лаб. управління розвитком рослин (1964–66), біології розвитку с.-г. рослин (1966–88), радник дирекції (1988–92). Осн. наук. праці присвяч. закономірностям індивід. розвитку рослин та проблемам насінництва. Досліджував роль світлового чинника в яровизації вегетуючих рослин різних с.-г. культур, що зумовило перегляд уявлень про особливості стадії яровизації. Д. – один з авторів єдиної в СРСР системи насінництва зерн. колосових культур (пшениці, жита, ячменю та ін.), яка дала змогу підвищити валові збори та стабільність врожаїв. Вивчав також питання біології запилення, запліднення та розвитку рослин (міжсорт. та внутр.-сорт. запилення, умови формування батьків. та материн. спадковості, концентрація та закріплення в потомстві найважливіших біол. та господарсько цінних ознак і властивостей). Займався селекцією, зокрема пошуком методів та прийомів селекц. процесу зерн. культур шляхом добору пар для схрещування з використанням поперед. стадійного аналізу. Вивчав біол. закономірності розвитку пшениці. Автор сорту ярої м'якої пшениці Одеська 13; співавтор сортів озимої м'якої пшениці Одеська 3, 12, 51 та 66.

Основні праці

Мировая коллекция пшениц на фоне яровизации. Москва, 1935; История сорта // Яровизация. 1935. № 3; Пути селекции озимой пшеницы // Там само. 1937. № 5; Внутрисортное скрещивание растений. Москва, 1939; Мичуринские принципы селекции и семеноводства культурных растений. Москва, 1949; Использование биологических закономерностей в селекции озимой пшеницы // Пути повышения урожайности зерн. колосовых культур. Москва, 1966; Озимая мягкая пшеница Одесская 51 // Вопр. генетики, селекции и семеноводства. О., 1970. Вып. 9; Итоги и перспективы исследований по стадийному развитию растений // Там само. 1973. Вып. 11.

Рекомендована література

1. Турбин Н. В., Пухальский А. В. К 75-летию академика ВАСХНИЛ Д. А. Долгушина // ВСХН. 1978. № 10;
2. Невядомская Ф. К. Донат Александрович Долгушин. Москва, 1984;
3. Литвиненко М. А. Долгушин Донат Олександрович (1903–1995) // Вчені-генетики і селекціонери у галузі рослинництва. Кн. 4. К., 2000;
4. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожний А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984;
5. Липшиц.

Бібліографічний опис:

Долгушин Донат Олександрович / О. Я. Пушкаренко, П. І. Іваненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20574>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).